

Protokoll fört vid enskild föredragning

Näringsavdelningen
Allmänna byrån, N1

Beslutande
Minister
Fredrik Karlström

Föredragande
Avdelningschef
Linnéa Johansson

Justerat
Omedelbart

Nr 2

Begäran om utlåtande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till temporärt ordnande av företagares rätt till utkomstskydd för arbetslösa och regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

ÅLR 2022/346

4 N1

Beslut

Begäran om utlåtande

Arbets- och näringsministeriet har begärt utlåtande från landskapsregeringen om regeringens proposition med förslag till temporärt ordnande av företagares rätt till utkomstskydd för arbetslösa. Beslöts lämna utlåtande enligt nedan.

Landskapets behörighet

Landskapet har enligt 18 § 1 punkten i självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet i fråga om landskapsregeringen och under denna lydande myndigheter och inrättningar. Till landskapets lagstiftningsbehörighet hör dessutom enligt 18 § 13, 14, 22 och 23 punkterna i självstyrelselagen med vissa undantag rättsområdena socialvård, undervisning, näringsverksamhet samt främjande av sysselsättning.

Till rikets lagstiftningsbehörighet hör enligt 27 § 1 punkten i självstyrelselagen stiftande, ändring och upphävande av grundlag samt avvikelser från grundlag. Relevanta i sammanhanget är här de bestämmelser om de grundläggande fri- och rättigheterna som finns i grundlagens 2 kapitel. I grundlagens 18 § finns bestämmelser om näringsfrihet och rätten till arbete. Enligt bestämmelsens 2 mom. ska det allmänna främja sysselsättningen och verka för att alla tillförsäkras rätt till arbete. Enligt 19 § i grundlagen, som reglerar rätten till social trygghet, ska var och en genom lag få sin grundläggande försörjning vid arbetslöshet tryggad. Jämlikhetsbestämmelsen i grundlagens 6 § ger uttryck för huvudprincipen för jämlikhet och jämställdhet, dvs. att alla är lika inför lagen.

Gällande de föreslagna ändringarna omfattas de av landskapslag (2003:71) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och träder

således i kraft på Åland samtidigt som i riket. Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet är ansvarig för genomförandet av lagstiftningen.

Förslagets innehåll

Syftet är att försörjning tryggas i situationer där sysselsättningen upphör delvis eller helt och hållet.

En företagare kan ha rätt till arbetsmarknadsstöd, om hans eller hennes heltidsarbete i företaget har upphört på grund av covid-19-pandemin. En persons arbete på heltid anses ha upphört på grund av att arbetsmängden i företaget har minskat eller om inkomsten av företagsverksamheten för varje person som deltar i arbetet som företagare är mindre än 1.103,92 euro i månaden och inkomstminskningen beror på covid-19-pandemin. I vanliga fall förutsätter arbetslöshetsförmån att hela företagsverksamheten upphör.

Föreslås i den andra propositionen att arbetslöshetsförmån betalas i form av grunddagpenning, inkomstrelaterad dagpenning eller arbetsmarknadsstöd för den självrisktid som föreläggs i samband med att utbetalningen av arbetslöshetsförmånen börjar. I vanliga fall betalas inte arbetslöshetsförmån under självrisktidens 5 dagar. Föreslås även undantag i jämkningen av företagarincomester.

Giltighetstiden för de temporära bestämmelserna är januari och februari 2022.

Landskapsregeringens utlåtande

Landskapsregeringen understöder genomförande av förslagen i enlighet med det presenterade innehållet och noterar att det är viktigt att förmånerna kan gälla retroaktivt från 1.1.2022.

Nr 3

Begäran om utlåtande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till temporärt ordnande av företagares rätt till utkomstskydd för arbetslösa och regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

ÅLR 2022/347

5 N1

Beslut

Begäran om utlåtande

Social- och hälsovårdsministeriet har begärt utlåtande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Besluts lämna utlåtande enligt nedan.

Landskapets behörighet

Landskapet har enligt 18 § 1 punkten i självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet i fråga om landskapsregeringen och under denna lydande myndigheter och inrättningar. Till landskapets lagstiftningsbehörighet hör dessutom enligt 18 § 13, 14, 22 och 23 punkterna

i självstyrelselagen med vissa undantag rättsområdena socialvård, undervisning, näringsverksamhet samt främjande av sysselsättning.

Till rikets lagstiftningsbehörighet hör enligt 27 § 1 punkten i självstyrelselagen stiftande, ändring och upphävande av grundlag samt avvikelse från grundlag. Relevanta i sammanhanget är här de bestämmelser om de grundläggande fri- och rättigheterna som finns i grundlagens 2 kapitel. I grundlagens 18 § finns bestämmelser om näringsfrihet och rätten till arbete. Enligt bestämmelsens 2 mom. ska det allmänna främja sysselsättningen och verka för att alla tillförsäkras rätt till arbete. Enligt 19 § i grundlagen, som reglerar rätten till social trygghet, ska var och en genom lag få sin grundläggande försörjning vid arbetslöshet tryggad. Jämlikhetsbestämmelsen i grundlagens 6 § ger uttryck för huvudprincipen för jämlikhet och jämställdhet, dvs. att alla är lika inför lagen.

Gällande de föreslagna ändringarna omfattas de av landskapslag (2003:71) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och träder således i kraft på Åland samtidigt som i riket. Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet är ansvarig för genomförandet av lagstiftningen.

Förslagets innehåll

Syftet är att försörjning tryggas i situationer där sysselsättningen upphör delvis eller helt och hållet.

En företagare kan ha rätt till arbetsmarknadsstöd, om hans eller hennes heltidsarbete i företaget har upphört på grund av covid-19-pandemin. En persons arbete på heltid anses ha upphört på grund av att arbetsmängden i företaget har minskat eller om inkomsten av företagsverksamheten för varje person som deltar i arbetet som företagare är mindre än 1.103,92 euro i månaden och inkomstminskningen beror på covid-19-pandemin. I vanliga fall förutsätter arbetslöshetsförmån att hela företagsverksamheten upphör.

Föreslås i den andra propositionen att arbetslöshetsförmån betalas i form av grunddagpenning, inkomstrelaterad dagpenning eller arbetsmarknadsstöd för den självrisktid som föreläggs i samband med att utbetalningen av arbetslöshetsförmånen börjar. I vanliga fall betalas inte arbetslöshetsförmån under självrisktidens 5 dagar. Föreslås även undantag i jämkningen av företagarincomester.

Giltighetstiden för de temporära bestämmelserna är januari och februari 2022.

Landskapsregeringens utlåtande

Landskapsregeringen understöder genomförande av förslagen i enlighet med det presenterade innehållet och noterar att det är viktigt att förmånen kan gälla retroaktivt från 1.1.2022.